

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 10 marca 2026 roku

Sprawa: Interpelacja nr 15322 posła Krzysztofa Lipca
Znak sprawy: ST3.054.4.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację o nr 15322 Pana Krzysztofa Lipca Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego z województwa świętokrzyskiego, proszę przyjąć następujące wyjaśnienia.

Ad 1 i 2.

Dochody jednostek samorządu terytorialnego na rok 2026 zostały wyliczone, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego¹ oraz ustawy z dnia 5 listopada 2025 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego².

Dla wszystkich samorządów, dochody na 2026 r. zostały naliczone wg tych samych zasad.

Należy przy tym wyjaśnić, że zarówno przepisy poprzednio obowiązujące, jak i nowej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego nie zawierają regulacji, które gwarantują każdej jednostce samorządu terytorialnego bezwarunkowy i automatyczny wzrost ich dochodów w każdym następnym roku, w oderwaniu od wyników zastosowania algorytmów.

Spośród 116 jednostek samorządu terytorialnego z terenu województwa świętokrzyskiego spadek dochodów na 2026 r. w porównaniu do roku poprzedniego

---

¹ Dz.U. poz. 1572 i 1717

² Dz.U. poz. 1659

dotyczy 5 jednostek. Są to gminy: Iwaniska (26/06/02/3), Bogoria (26/12/01/3), Krasocin (26/13/02/2), Radków (26/13/04/2) oraz województwo świętokrzyskie.

Dochody samorządów są rozpatrywane ogółem, gdyż stanowią system naczyń połączonych. Niższe lub wyższe dochody z tytułu udziału w podatku PIT lub podatku CIT skutkują zmianą dochodów z subwencji ogólnej. Należne dochody ustala się ogółem dla każdej jednostki i są to dochody powstałe w wyniku zsumowania należnych dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych PIT, należnych dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych CIT oraz należnych dochodów z tytułu subwencji ogólnej. W 2025 r. dodatkowo w kwocie należnych dochodów została uwzględniona kwota rezerwy, o której mowa w art. 89 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, zapewniającej osiągnięcie każdej jednostce co najmniej minimalnego wzrostu dochodów. Należy zauważyć, że spadek dochodów z tytułu udziału w podatku CIT oznacza zwiększenie dochodów z innych tytułów, np. subwencji ogólnej.

Łączna wartość obniżenia dochodów dla 5 jednostek wymienionych powyżej w 2026 roku w porównaniu do roku 2025, wynosi 41,3 mln zł (spadek o 4,8%), w tym 38,5 mln zł dotyczy województwa świętokrzyskiego.

Należy podkreślić, że dochody wszystkich jednostek samorządu terytorialnego z tytułu udziału w podatku PIT, w podatku CIT oraz subwencji ogólnej, ustalone na rok 2026 na podstawie nowej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, wyniosą 271,1 mld zł i będą wyższe od dochodów z 2025 r. o 21,8 mld zł, tj. o 8,7%.

Natomiast dochody jednostek samorządu terytorialnego z terenu województwa świętokrzyskiego z tytułu udziału w podatku PIT, w podatku CIT oraz subwencji ogólnej, ustalone na rok 2026 na podstawie nowej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, wyniosą 7 861,4 mln zł i będą wyższe od dochodów z 2025 r. o 511,1 mln zł, tj. o 7%.

Szczegółowe zestawienie należnych dochodów wraz z kwotą potrzeb finansowych dla wybranych jednostek z województwa świętokrzyskiego w 2025 oraz 2026 roku zawiera załącznik do pisma.

Ad 3.

Przyczyny spadku dochodów dla 5 jednostek z województwa świętokrzyskiego w roku 2026 w porównaniu do roku poprzedniego są zróżnicowane. Wpływają na to znacznie wyższe dochody z podatków lokalnych lub z udziału w podatku CIT, co powoduje, że jednostki są bogatsze, a co za tym idzie mają naliczone niższe potrzeby wyrównawcze. Wszystkie 5 jednostek ma również niższy wzrost niż średni potrzeb oświatowych. Należy zauważyć, że dochody z podatków lokalnych stanowią istotną część dochodów własnych samorządów. Wyższe wpływy z podatków lokalnych skutkują zmniejszeniem potrzeb wyrównawczych, a gdy dla danej jednostki zostanie przekroczony poziom 100% wartości wskaźnika zamożności, o którym mowa w art. 24 ust. 4 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, wówczas jednostka nie otrzymuje potrzeb wyrównawczych. Tylko w przypadku jednej jednostki (Gmina Krasocin) wystąpił spadek należnych

dochodów z tytułu udziału w podatku CIT w roku 2026 w porównaniu do roku poprzedniego, wynikający z niższych dochodów podatników CIT za rok 2024, stanowiących podstawę na rok 2026.

Ad 4.

W przypadku ww. 5 jednostek z terenu województwa świętokrzyskiego, których dochody w 2026 r. są niższe niż w 2025 r. alokacja CIT za 2025 r. nie ma znaczenia, gdyż dochody tych jednostek z 2025 r. będące sumą dochodów z tytułu udziału w PIT, CIT i subwencji przed i po aktualizacji danych CIT są na bardzo zbliżonym poziomie.

Ad 5.

Informuję, że na stronie internetowej Ministerstwa Finansów:

(ścieżka: *Ministerstwo Finansów / Co robimy / Budżety jednostek samorządu terytorialnego / Kwoty i wskaźniki / 2026 r. / Kwoty dochodów jednostek samorządu terytorialnego na rok 2026, potrzeby finansowe podlegające sfinansowaniu oraz szczegółowe dane wykorzystane do ich obliczenia*)

zamieszczone zostały:

- dane dotyczące dochodów JST na 2026 r. oraz szczegółowe dane kalkulacyjne,
- dane dotyczące dochodów w 2025 r. będące podstawą naliczania dochodów na 2026 r.,
- objaśnienia dotyczące ustalenia dochodów JST na rok 2026, w których – na przykładzie wybranej gminy A – został zaprezentowany algorytm wyliczania dochodów gminy, zgodnie z ustawą z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wraz ze szczegółową instrukcją obliczenia waloryzacji dochodów podatników podatku PIT i CIT, poszczególnych potrzeb finansowych, kwoty kalkulacyjnej oraz korekty z tytułu zamożności na rok 2026.

Każdy samorząd może samodzielnie zweryfikować obliczenia dochodów na rok 2026.

Ad 6.

Zgodnie z przepisami przejściowymi ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, wprowadzającymi reformę dochodów jednostek samorządu terytorialnego, dochody JST z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych na rok 2025 zostały ustalone na podstawie danych zawartych w złożonych za rok 2022 zeznaniach podatkowych, według stanu na dzień 10 marca 2024 r. (art. 79 ust. 1 ww. ustawy).

Na podstawie ustawy z dnia 5 listopada 2025 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1659) do obliczenia dochodów jednostek samorządu terytorialnego na rok 2026 z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, podatku dochodowym od osób prawnych i subwencji ogólnej przyjęto zaktualizowane dane o dochodach jednostek za 2025 rok. Tym samym obliczone kwoty dochodów za 2025 r. są podstawą naliczania dochodów na rok 2026.

Aktualizacja dochodów na 2025 rok polegała na wykorzystaniu danych dotyczących podatników podatku dochodowego od osób prawnych ustalonych na dzień 30 czerwca 2025 r. Dodatkowo zaktualizowano potrzeby oświatowe na 2025 rok, gdzie przyjęto dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego kwoty przekazane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych do dnia 31 maja 2025 r.

Ad 7.

Aktualizacja danych w zakresie podatku CIT spowodowała przeliczenie dochodów jednostek samorządu terytorialnego za lata 2024 i 2025, z uwzględnieniem nowych danych ustalonych na dzień 30 czerwca 2025 r. Wykorzystanie danych według stanu na ten dzień przewiduje ustawa z dnia 5 listopada 2025 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Przyjęcie tych danych do obliczenia dochodów z tytułu udziału w CIT ma charakter incydentalny i jednorazowy.

W wyniku przeliczenia okazało się, że część jednostek otrzymało zbyt wysokie dochody, a część zbyt niskie. Jednostki, które otrzymały za niskie dochody, otrzymają wyrównanie w 2026 r. W budżecie państwa została zaplanowana rezerwa celowa w wysokości 1,4 mld na wyrównanie dochodów JST za lata 2024 i 2025 w związku z aktualizacją bazy danych w zakresie podatku CIT. Propozycja podziału ww. rezerwy celowej została pozytywnie zaopiniowana przez przedstawicieli strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego 24 lutego 2026 r.

Jednostki, które otrzymały zawyżone dochody z tytułu udziału w podatku CIT nie będą musiały ich zwracać.

Ad 8 i 9.

Ustawa z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego przewiduje ustalenie dochodów na podstawie danych określonych w tej ustawie oraz według stanu na określony dzień. Na przykład wartości determinant ustala się na podstawie danych posiadanych przez Główny Urząd Statystyczny na dzień 31 maja roku poprzedzającego rok budżetowy, przekazanych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w terminie do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok budżetowy³. W tym miejscu należy podkreślić, że dane te pochodzą od JST, które są ustawowo zobowiązane do przekazywania rzetelnych i kompletnych danych do GUS. Obowiązek ten wynika bezpośrednio z ustawy o statystyce publicznej⁴.

JST powinny podjąć działania, aby dane przekazywane do GUS były zgodne ze stanem faktycznym. W interesie samych jednostek samorządu leży, aby potrzeby finansowe a następnie dochody były ustalane na podstawie rzeczywistych danych. Dane statystyczne przekazywane do GUS samorządy powinny korygować w GUS. Dane o podstawowych dochodach podatkowych zawarte w sprawozdaniach budżetowych, których obowiązek sporządzania wynika z przepisów o finansach

---

³ Art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

⁴ Art. 7 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1799)

publicznych w zakresie sprawozdawczości budżetowej, jednostki samorządu terytorialnego mogą korygować w terminie do 30 czerwca roku poprzedzającego rok budżetowy za pośrednictwem właściwych regionalnych izb obrachunkowych⁵. Ustalenie dochodów jednostek samorządu terytorialnego na podstawie danych pochodzących „z innego terminu” może nastąpić wyłącznie w przypadkach określonych w ustawie. Przykładem jest ww. ustawa z 5 listopada 2025 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

W nawiązaniu do pytania dotyczącego przeliczenia dochodów informuję, że obowiązujące przepisy nie przewidują „szybkiej ścieżki” ponownego przeliczenia dochodów dla JST na 2026 r. W zakresie potrzeb finansowych i korekty zamożności obowiązuje procedura ponownego naliczenia kwot zgodnie z ww. przepisami art. 36 i art. 38 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Ponadto wyjaśniam, że Ministerstwo Finansów stale monitoruje sytuację finansową jednostek samorządu terytorialnego analizując ich dochody własne, wydatki oraz poziom zadłużenia. W ramach prowadzonych czynności Ministerstwo analizuje wątpliwości zgłaszane przez JST i korporacje samorządowe oraz udziela im wyjaśnień w ramach bieżącej współpracy.

Ad 10.

Obowiązujący system finansowania jednostek samorządu terytorialnego opiera się na zastosowaniu algorytmów, które zapewniają obiektywne obliczanie środków finansowych dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego. Tworzy ramowy system, który przewiduje wykorzystanie obiektywnych i wiarygodnych parametrów, mierzalnych za pomocą danych statystycznych, zapewniając przejrzystość, jawność, jednoznaczność i adekwatność kryteriów podziału środków. Racjonalne i algorytmiczne naliczanie środków finansowych dla każdego samorządu oznacza, że kwota finansowania jest wynikiem zastosowania parametrów charakteryzujących daną kategorię jednostek samorządu terytorialnego, które pozwalają na obiektywne ustalenie dochodów wszystkich jednostek zaliczanych do danej kategorii.

Przepisy poprzednio obowiązującej ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁶ jak i nowej ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, nie zawierają żadnych unormowań i mechanizmów zapewniających samoczynny, stały wzrost dochodów wszystkich jednostek samorządu terytorialnego w każdym następnym roku w oderwaniu od wyników zastosowania algorytmów.

Ad 11.

Zgodnie z nową ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w budżecie państwa została utworzona rezerwa na uzupełnienie dochodów

---

⁵ Art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

⁶ Dz.U. z 2024 r. poz. 356

jednostek samorządu terytorialnego⁷, która na rok 2026 została zaplanowana w kwocie ponad 2,2 mld zł. Podział tej kwoty nastąpi w trakcie 2026 r. przy udziale strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Inicjatywa przedstawienia propozycji w zakresie kierunków rozdysponowania rezerwy należy do strony samorządowej, która może do 31 marca 2026 r. zaproponować obszary i przypadki, według których rozdzielane będą środki stanowiące 80 % tej rezerwy⁸.

Pragnę też zauważyć, że kwota rezerwy jest nieporównywalnie większa od tej, jaka była przyznawana w poprzednim systemie dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Ministerstwo Finansów nie zakłada wprowadzenia zmian odnoszących się do sposobu ustalania i podziału omawianej rezerwy.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Hanna Majszczyk
podsekretarz stanu

w Ministerstwie Finansów

Załącznik:

1. Zestawienie należnych dochodów wraz z kwotą potrzeb finansowych dla wybranych jednostek z województwa świętokrzyskiego w 2025 oraz 2026 roku.

---

⁷ Art. 34 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

⁸ Art. 34 ust. 6 ww. ustawy